

1500 éves sirokat tárt fel Móra Ferenc a Rendező-pályaudvar mögött.

Harmadik éve most, hogy jó messzire a Rendező-pályaudvar mögött elkezdtek építeni a vasutasok részére nyaralásért csinos házikókat. A város átengedte a területet a vasutaskasók részére, hozzájárult azonkívül ahhoz is, hogy a Rendezőhöz jelentékenyen közelebb fekvő dombos területen a vasutasházak céljaira vályogot verhessenek. A munka megkezdődött s mikor vályogverés közben egyre mélyebben ástak, koponyákra, más emberi csontokra, sőt egész csontvázakra és egyes felszerelési tárgyra találtak. Néhány vasutas akkor mindjárt jelentette ezt Móra Ferenc múzeumi igazgatónak, voltak, akik beszállítottak csontokat és koponyákat, a csontvázak mellett talált egyes felszerelési tárgyakat azonban elvitték és megártották, persze intelligens emberek. Móra akkor megkérte a nála járt vasutasokat, hogy kísérik a dolgot figyelemmel és ha újabb hasonló leletekre bukkannának, értesítsék.

A vályogverést tavaly nyáron is folytatták a Rendező-pályaudvar mögött elterülő dombos területen és tavaly is bukkantak leletekre. Az idén aztán mintegy három hét előtt egy Kurucsai nevű vasutas kereszte fel Mórát és szólta neki, hogy megint sirokat találtak. Erre Móra megkezdte ezen a területen az ásásokat

és igen értékes leletekre bukkant, amelyeknek különösen Szeged története szempontjából van jelentőségük.

Eddig 21 sírt tártak fel, tízre pedig nélkülük bukkantak vályogverés közben. Egy csontvázat olyan állapotban sikerült kiemelni, hogy azt üvegkoporsóba fogják majd tenni és így fogják elhelyezni a múzeumban. Az érdekes leletekről Móra ezeket mondotta:

— Ezekbe a feltárt sírokba körülbelül Krisztus után a 4. században, tehát 1500 év előtt temetkeztek. Valami szegény nép lakhatott

csend. Csak itt-ott lézeng néhány ember. A kevés vályogverő szólanul végzi a dolgot. És az 1500 éves mély síroktól alig néhány méternyire taligás munkások végzik a tanyai vasút földmunkáját.

Az ásáshoz kimentek szerdán délután Kegutwiltz Károly és Székely Tibor egyetem, tanárok, Bibó István egyetemi könyvtárigazgató, Botlika Sándor rendőrfőtanácsos. Kint volt azonkívül Somogyi Szilveszter polgármester, akit Móra azzal hívott meg, hogy látogassa meg a

legrégibb szegedi polgárokat.

A talált leleteknek nem annyira általános régészeti, mint szegedi szempontból van jelentőségük. 1500 év előtt az itt emelkedő dombos területen állhatott a város. Akkor még nem ismerkeztek koporsóba. Valószínű, hogy a halottakat ruhába burkolva helyezték a sírba. Ez a ruha természetesen már egészen elporladt. A hullák fogai azonban leggyakrabban megmaradtak teljesen épek és érdekes, hogy csak nagyráknál találni rossz fogakat. A csontvázak a földbe erősen beágyazva fekszenek. A rájuk nehezedő földtömeg elégtelenülte vagy eltörte egy-egy részüket.

Az ásást szerdán befejezték.

A „Norge” fedélzetéről három zászlót dobtak le az északi sarkra.

Amundsenék átrepültek a sarkon és Alaska felé tartanak.

Oslo, május 12. A Norge fedélzetéről a következő szikratávirat érkezett, amelyet Amundsen, Elisworth és Nobile irt alá.

Éjjeli egy óraker elértük az Északi Sarkot és ledobtuk a zászlókat. Mikor Riiser Larssen a műszerekkel megállapította, hogy a Norge pontosan a Sark fölött van, léghajónk lehetőleg mélyre szállott le, a motorokat elállítottuk és a hajó orrának kerek ablakain keresztül előbb Amundsen levette a norvég zászlót az Északi Sarkra, utána Ellsworth dobta le az amerikai

csillagos lobogót, utolsónak pedig Nobile ezredes az olasz zászlót. A repülésnek idáig ez volt a legmagasabb eseménye.

A Sarkon köd terjeng, de nem sűrű és időközönként áttörnek rajta a napsugarak, amelyek fényében a jégsivatag aranyosan csillog. Leírhatatlanul szép látvány. Tisztán észleltük, amint a jégmezők megrepedeztek, de ezt a zajlás teite, nem a temperamentura, mert az még elég alacsony.

A szociáldemokraták megbuktatták a Luther-kormányt.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Berlinből jelentik: Hosszú és súlyos harcok után a Luther-kormány megbukott. A birodalmi gyűlés szerdai ülésén a szociáldemokrata párt bizal-

mallanvági indítványa mellett 176, ellene 146 szavazatot adtak le, így a birodalmi gyűlés a javaslatot magdvé tette. Luther szerdán este elnyújtotta Hindenburgnak a kormány lemondását.

Megkezdődtek a tanukihallgatások.

Baross Gábor a Nemzeti Szövetség szerepéről. — Szörtsey elismerte, hogy tudott az akcióról. — Nuber követ megtagadta a feleletet a külügyminisztérium hágai táviratára. — A franciák és a védők első kérdései.

Budapest, május 12. A frankpör mai tárgyalása iránt sem csappant az érdeklődés. Először ismét a herceg állott fel és újabb nyilatkozatot kívánt tenni.

Bejelenté, intézkedett, hogy beszerezzék azt a papírtanyagot, amelyből szerinte a franciák márkat hamisítottak a Rahr-vidéken és amely teljesen megfelel a hamisfrankok papírtanyagának. Kéri az elnököt, hogy hivatalos úton szerezze be ezt a papírtanyagot és állítsa el igazolására vegyék górcsővel vizsgálat alá.

— A Deutsche Bank utján — jelenti ki — könnyen beszerezhető ez a papírtanyag.

Tőrek egyenlő ezután

Baross Gábort

szólítja maga elé.

— A múlt év augusztusának végén — kezdte el vallomását Baross — levelet kaptam Nádosy Imrértől Balaionalmádban, ahol nyaraltam, hogy jöjjen fel azonnal Budapestre. Nádosy előadta, hogy Windischgratz Lajos herceg égisze alatt francia frankot utánoztak hazafias célból és hozzám fordult azzal a kéréssel,

— Ekkor én azt proponáltam, hogy el fogom helyezni Szörtsey József barátom utján a Nemzeti Szövetségben. Tárgyaltam is vele ebben az irányban. Elmondottam neki a frankhamisítás egész ügyét, minden részletét és megemlítettem azt is, hogy veszedelmes dolog az egész ügy, ami előbb utóbb ki fog pattanni. Adjon ő helyet a hamisfrankoknak, mert a Nemzeti Szövetség helyiségéből legalább tudom nélkül nem vihetik el, onnan tudom nélkül nem kerül ki. Szörtsey ezt az érvelést akceptálta.

— Később elhatároztam — mondja most Baross Gábor —, hogy bizalmas úton értesítést küldök a miniszterelnök urnak. Dr. Horváth Lóránthoz választottuk. Őt küldöttük el Kozma Miklóshoz, mert tudtuk, hogy Kozma gen bejáratos a miniszterelnök urhoz.

— Horváth Lóránthoz csak annyit kellett

— Ezután a Kovács-féle étteremben találkoztunk: Nádosy, Windischgratz, Szörtsey és én. Itt, ezen a megbeszélésen határoztuk el, hogy a frankokat megsemmisítjük.

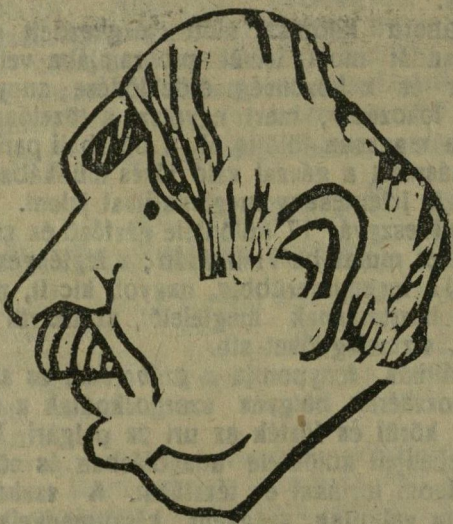
A bankjegyeket azután 28 án elvitték a Nemzeti Szövetségből elégetni.

— Nádosy később kijött hozzám és azt mondta, hogy belpolitikai és kormányzati célokra 400 millió koronára van szüksége. En eleinte huzódóztam, mert az intézeti szabályzat tiltja az ilyen összegek folyósítását. A dolog úgy áll — mondja magyarázó hangon Baross —,

mondani, hogy Windischgratzék valamire készülnék és az akció a Nemzeti Szövetségben leleplezhető, a hamispénzek ott vannak elhelyezve. Horváth Lóránthoz elment Kozma Miklóshoz és megtette a maga közlését. Kozma Miklós ezután a dolgot ugyancsak közölte a miniszterelnök urral.

— Ekkor határoztuk el azt is, hogy Horváth Lóránthoz külföldre. El is utazott.

hogy akármilyen jogcímen kérte volna Nádosy a pénzt, folyósítottam volna neki, mert az ehhez hasonló kérések a postatakarékpénztárnál mindennaposak. Különböző állami funkcionáriusok, hivatalok és minisztériumok majdnem mindennap fordulnak hozzánk ilyen és még

Móra Ferenc.

((Magyar László linoleummetszete.))

itt, amire a halottak mellett talált felszerelési tárgyakból lehet következtetni. Abban az időben például cserépedényben tettek élt a halottak mellé. Ezekben a sírokban a földön akadtunk csirke-, birka-, vagy halcsontokra, esetleg tojást találtunk a halott markában. Edény mindössze két sírban volt, de az is egészen durva cserépedény. Az egyik sírban vasciátot találtunk az övrészen, női sírokban agyag orsó-kannákat, vaskést, vagy tört, néhány sírban a halott nyakában üveggyöngyöket, fülében egyszerű bronzkarikát. Az egyik női sírban egy csontfésűt is találtunk, ami a népvándorláskori temetőkhöz a ritkább leletek közé tartozik.

Szerda délután három sírból emeltek ki csontvázat. A feltárt sír körül kezdettlegesen fadarabokra kötelet feszítettek ki. Az érdeklődők, akik itt leginkább parasztlányok, fiúk és arra vetődött nénikék, meg néhány vasutas, csak a kordon mögött állhatnak. János, a hűséges famulus lent dolgozik a sírban szakavatottan. Óvatosan ássa a földet a koponya, meg a bordacsontok körül és gondosan átd minden egyes darabkát Mórának, aki a múzeumba való dolgokat becsomagolja újságpapírba, vagy gyufaskatulyába rakja, a muális szempontból értéktelen hullacsontokat pedig visszahelyezik a sírba és megint elföldelik. Sebestyén Károly múzeumőr kis széken ülve vezeti a jegyzőkönyvet és vigyáz a rendre.

A szomszédos Rendező-pályaudvaron halott